

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se.
Dnr: 2021/07629

Från delar till helhet - En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet (SOU 2021:93)

Region Dalarna lämnar synpunkter på remiss Från delar till helhet - En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet (SOU 2021:93).

Sammanfattningsvis behöver regionen i en stor omställning ett nationellt och regionalt stöd. Både när det gäller medel, metoder, systematiskt förbättringsarbete, utveckla samverkan m.m. Mer av ett länsövergripande arbete tillsammans kring delar i denna reform och ett regionalt stöd i omställningen så att det verkligen blir en skillnad framåt.

Ett grundläggande arbete behöver göras för att få till en verklig förändring inte minst i omställningen mot en god och nära vård där målgruppen också behöver bli en del.

9.2 Regionernas Hälso- och sjukvård får ett tydligare ansvar för skadligt bruk och beroende samt 9.2.2 Vården ska samordnas med vården av andra psykiatriska tillstånd:

Positiva till förslaget att behandlingsansvaret tas över helt av regionen. Ser stora samordningsfördelar med och positivt för patienterna. Nödvändigt i omställningen med en resurs och kompetensöversyn och omstrukturering för att kunna möta upp behovet. Viktigt att regionerna vidareutvecklar kompetensen för att möta målgruppens behov av samtida behandling. Idag har inte regionen fullt ut utvecklat avancerade behandling som kan erbjudas till målgruppen så det behövs en vidareutveckling för att kunna erbjuda en samordnad och samtida behandling. Samt utifrån resursöversyn även tänka in andra yrkeskategorier så som exempelvis socionomer, behandlingsassistenter etc. likt den kompetens som socialtjänsten har idag i sina verksamheter som även kan bedriva psykosocialbehandling. Behov av att tydliggöra ansvarsfördelningen inom regionen i denna omställning. Regionerna behöver ha ett nationellt stöd och länsövergripande stöd i denna omställning. Denna omställning behöver också följa implementeringen av nationella riktlinjer kring evidensbaserade metoder

enligt vård och insatsprogrammet för missbruk och beroende. Viktigt att ha kunna erbjuda en jämlik vård över länet.

11. Skyldighet för kommunerna och regionerna att bedriva en samordnad verksamhet

En lagstiftning kring detta löser inte svårigheterna att samverka fullt ut. Vi ser en risk för att vi bara tar med oss samverkansvårigheterna in i en ev. lagstiftning att det skapas en ytterligare gräns. Vi kan dock se att en lagstiftning kommer att ge en trygghet för patienten. Vi förstår varför de läggs ett förslag om det då samverkan och samordning av behandling och insatser inte fungerar som det ska idag fast vi är skyldiga att samverka redan idag. Dock behövs det ett gediget arbete med att utveckla samverkan och samverkanstrukturer för att förändra situationen för målgruppen inte bara att det kommer en ny lagstiftning. En sådan här verksamhet behöver också kunna tillgodose ett stort geografiskt läns behov hos individer likt Dalarna där det är långt mellan kommuner och vissa regionala verksamheter. Vilket vi ser som en utmaning men något som är oerhört viktigt för att alla som har ett behov av vård och behandling ska erbjudas jämlik vård. Vi ser en utmaning i en sådan här verksamhet utifrån att regionen har ett helhetsansvar för länets invånare medan kommunerna har ansvar för sin kommuns individer, det blir extra utmanade. Vi ser detta som den absolut största utmaningen med reformens förslag utifrån våra olika ansvar inom region och kommunerna idag blir det extra utmanande och drabbar patienterna allra mest när vår samverkan och samordning brister. Vi behöver bli mycket bättre på att samordna vården i sin helhet inklusive den somatiska vården och utifrån hälsan i sin helhet för denna målgrupp.

10. Sprututbytesverksamhet ska bli obligatorisk och utvecklas till lågtröskelmottagningar med ett fokus på hälsofrämjande insatser

Dalarna startar sin sprututbytesverksamhet i mars 2022 med utgångspunkt i Falun för hela länet. Vi ser det som positivt att det blir ett krav att ha en sprututbytesverksamhet i en sådan här verksamhet nås personer som vi aldrig kanske når annars. Vi ser det som positivt att vidareutveckla den till att bli en mer lågtröskelverksamhet och att bygga en mobilitet och uppsökande del på något sätt så att även denna insats kan bli mer jämlik över länet och att alla med ett behov av verksamheten kan erbjudas den lättillgängligt trots stora geografiska utmaningar. Vi ser också en vikt av att vi vidareutvecklar samverkan med regionens olika verksamheter samt socialtjänsten framåt inom ramen för verksamheten. Behov av kompetenshöjning inom området är nödvändigt just utifrån ett skadereducerande perspektiv och psykosociala, somatiska, medicinska behov det har behov av.

9.4 HVB-fortsatt socialtjänstinsats men ansvaret för regionen förtydligas. 9.4.1 En individuell plan skak upprättas.

En utmaning när regionen kommer in sent i en bedömning och ska ha ett hälso och sjukvårdsansvar samt att alla HVB inte har en adekvat behandling. Det är också problematiskt att det finns så många olika behandlingar med inte alltid evidens vilket blir svårt för regionen att gå in och betala för då det behöver vara evidensbaserade behandlingar. Här behöver det utvecklas samverkan och samförstånd med socialtjänsterna för att det ska förändras och bli ett mer gemensamt ansvar där regionen behöver bjudas in mycket tidigare inför en placering och där vi med kommunerna behöver komma överens om vad vi använder för sorts olika HVB som har evidensbaserad behandling. Vi önskar att det blir ett fokus på att ta ett gemensamt ansvar istället för att strida om pengar som det är mycket idag.

Skadligt bruk och beroende ska användas även i lagstiftning

Ser det som positivt och rätt väg att gå. Viktigt att arbeta med stigmatisering på lång sikt och regionalt. Att ändra detta är ett steg i rätt riktning men regioner och kommuner får ett nationellt stöd i att arbeta med stigmatisering.

Öka brukarinflytande, tillgången till personligt ombud m.m.

Jätteviktiga frågor inom våra verksamheter och vi behöver utvecklad detta till att bli en mer naturlig del i våra verksamheter.

Kunskap, kompetens och uppföljning

Bättre uppföljning är avgörande för att bedriva vidareutveckling och se hur metoderna och arbetssätten vi använder verkligen ger effekt. Här behöver vi bli mer personcentrerade och se till individerna. Vi ser det som positivt att skapa nationella register och statistik föra på samma sätt. Det ska vara lätt att göra rätt, att journalsystemen förenklar och enkelt kan visa rapporter så att vi också kan jämföra mellan oss och på en regional nivå. Att det systematiska utvecklingsarbetet förbättras och görs på mer likvärdigt sätt.

Protokoll från Hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde

Datum: 2022-04-26
Tid: Kl. 10:00-15:50
Plats: Futurum, Regionkontoret, Falun

Beslutande

Sofia Jarl (C)
Elin Norén (S)
Anders Rosell (S)
Christer Carlsson (M)
Anton Krigsman (DSP)
Maja Gilbert Westholm (V)
Benny Rosengren ()
Johan Paulsen (KD)
Jonas Åsenius (MP)

Bigitta Sohlberg (S) ers: Per-Inge Nyberg (S)
Britt-Inger Remning (M) ers: Ulf Berg (M)

Ersättare

Viktor Zakrisson (S)
Carin Malm (KD)
Svante Parsjö Tegnér (L)

Politiska sekreterare

Linda Haglund (C)
Tom Edoff (S)
Kajsa Fredholm (V)
Johan Söderström (M)

Tjänstepersoner

Utredare Gunilla Apell

Kommunikationsstrateg Elin Hwit

Nämndcontroller Vendela Levinsson

Protokollsjustering

Utses att justera: Benny Rosengren (-)

Protokollet justeras och anslås digitalt på Region Dalarnas officiella anslagstavla. Protokollet förvaras på Regionkontoret, Vasagatan 27, Falun. Finns även tillgängligt på regionens webbsida.

Innehållsförteckning

13. Svar på remiss från Socialdepartementet: Från delar till helhet - HSN 2022/970
En reform för samordnade, behovsanpassade och
personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet (SOU
2021:93)
15. Köp av tjänstediagnostik för gynekologiska cellprover HSN 2022/1040

2022-04-26

§54 Svar på remiss från Socialdepartementet: Från delar till helhet - En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet (SOU 2021:93)

Diarienummer HSN2022/970

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslut

1. Svar på remiss enligt bilaga 3), ska utgöra Region Dalarnas svar till Socialdepartementet.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Delbetänkandet, Från delar till helhet (SOU 2021:93), föreslår hur samordnade insatser när det gäller vård, behandling och stöd kan säkerställas för barn, unga och vuxna personer med samsjuklighet i form av missbruk och beroende och annan psykiatrisk diagnos eller närliggande tillstånd.

Utredningen anser att det krävs reformering av samhällets insatser till personer med samsjuklighet och att den delvis behöver omfatta hela området skadligt bruk och beroende. Reformens syfte är att bidra till att insatserna till personer med samsjuklighet blir mer samordnade, behovsanpassade och personcentrerade. Samsjuklighetsutredningens förslag ska träda i kraft 1 januari 2025.

Region Dalarna instämmer huvudsakligen i utredningens förslag och lämnar synpunkter enligt bilaga 3).

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande
2. Remiss
3. Remissvar

Yrkande

Elin Norén (S) yrkar bifall till utsänt förslag.

Skickas till

Socialdepartementet
Handläggare

2022-04-26

§56 Köp av tjänstedagnostik för gynekologiska cellprover

Diarienummer HSN2022/1040

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslut

1. Hälso- och sjukvårdsdirektör ges uppdrag till köp av screeningdiagnostik av gynekologiska cellprover från Region Gävleborg. Beslutet gäller fr.o.m. 2022-04-01 t.o.m. 2022-08-31.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Med anledning av brist på cytodiagnostiker har Patologi och cytologi Dalarna inte möjlighet att hantera volymen av screeningdiagnostik för närvarande.

Verksamhetens förslag till lösning har varit att tillfälligt göra avsteg från den lagstiftning som hindrar verksamhetens lösning att köpa screeningdiagnostik från Region Gävleborg.

En förlängning behöver göras fr.o.m. 2022-04-01 t.o.m. 2022-08-31 då Patologi och cytologi Dalarna har fortsatt brist på cytodiagnostiker.

Beslutet innebär tillfälligt avsteg från lagstiftning gällande hantering av patientinformation som hindrar cytodiagnostiker i Region Gävleborg att ta del av patientinformation i laboratorieinformationssystem, vilket krävs för att utföra screeningdiagnostiken.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande
2. Avtal Screeningdiagnostik
3. Protokollsutdrag HSN 2021-10-26 § 14

Skickas till

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Karl Benny Rosengren

Date: 2022-04-26 16:47:52

BankID refno: 4ee845d9-1bf6-494b-b97b-4529c6863433

Justerare: Benny Rosengren

Signed by: Vendela Magdalena Levinsson

Date: 2022-04-26 16:43:26

BankID refno: b103d5bc-ac9c-48d6-a3b4-8388a31ad41e

Nämndcontroller: Vendela Levinsson

Signed by: SOFIA KARLSSON JARL

Date: 2022-04-26 16:52:54

BankID refno: 3418ddde-2d9e-4961-9ef5-778c0d3f5831

Ordförande: Sofia Jarl